

et

Euroopa Liit
Regionaalpoliitika

info regio

| N 24 | detsember 2007 |

panorama

**Piirkonnad partneritena
Euroopa territoriaalse
koostöö eesmärk**

INTERREG, ebavajalik või asendamatu?

Colin Wolfe⁽¹⁾

Sõites Brüsselist Luxembourg'i ja edasi Strasbourg'i, on andestatav, kui mõeldakse, et ELis enam piire ei eksisteeri. Kuid isegi siin, Euroopa südames, on INTERREGi roll piiride mõju ületamisel ja tõrgeteta toimiva siseturu saavutamisel endiselt elulise tähtsusega.

Elava liiklusega veoautomarsruut, mis ületab Belgia, Prantsusmaa ja Luksemburgi piire.

Mitte kõik ELi piirid ei ole takistuseks. Sõites Brüsselist Luxembourg'i ja Strasbourg'i, tundub Euroopa olevat takistustevaba, kui jätta kõrvale erinevused kütusehindades ja värvi muutvad teeviidad.

Kuid isegi siin, Euroopa südames, takistused püsivad. Haiglad dubleerivad üksteist, politsei, tuletõrje ja kiirabi sõidavad sageli ainult piirini ja mitte kaugemale. Teie keldrit ähvardav üleujutus võis saada alguse tormist eemal naaberriigi jõe orus. Äri- ja teaduspargid on harva rahvusvahelised piiriülesed pargid – nende vahel valitseb pigem konkurents kui koostöö. Ja ometi räägime me Euroopa integreerituimast piiridest. Pöörake idasse Strasbourg'ist Reini jõelt ning jõuate Euroopa teise suure jõe, Doonauni. Siin on piirid tunduvalt ilmsemad. Tuletõrjeautod peatuvad piiril mitte kindlustusprobleemide tõttu, vaid silla puudumisel, mis neid üle laseks.

Euroopa territoriaalne koostöö

Just nimelt sellised probleemid takistavad ELi optimaalselt töötamast. Kuigi piirkondlik mitmekesisus on kahtlemata ELi väga ihaldusväärne omadus, on piirkondlik eraldatus palju vähem ahvatlevam väljavaade. Erinevused rongiaegades on kulukad, kui need jätavad teid oma piiriülesele platvormile istuma, kuna teie ühendusrong lahkus viis minutit enne teie

saabumist. Teeviitade erinevusest tingitud äraeksimine ei ole hea tee rahvusvahelise heasoovlikkuse ni.

ELi INTERREG programmide eesmärgiks on neid küsimusi käsitleda. Piiriülene versioon (alajaotus A) käsitleb individuaalseid piire või (nagu Luksemburgi ümbruses) mitmete piiride ühinemiskohti. Riikidevaheline versioon (alajaotus B) keskendub suurematele aladele või rahvusvahelistele piirkondadele, nagu Läänemeri või Alpi-ruum, ning käsitleb vastavalt suuremaid probleeme (merereostus, taanduvad lumepiirid). Piirkondadevaheline versioon (alajaotus C) koondab kõik ELi 27 liikmesriiki pluss Norra ja Šveitsi. Kui eurooplastel on üksteiselt midagi õppida ja kui me ei taha korduvalt ratast leiutada, on alajaotusel C palju pakkuda.

Euroopa territoriaalne koostöö – põhilised faktid

- Üks ELi ühtekuuluvuspoliitika kolmest eesmärgist („lähenemise” ja „konkurentsivõime” kõrval)
- Tuntud kui „INTERREG”
- Käsib selle 4. programmidesari
- 2007.–2013. aasta eelarve > 8,7 miljardit eurot (praeguste hindade juures) (on tõusnud, võrreldes 2000.–2006. aasta perioodi 5,5 miljardi eurose eelarvega)
- Ligi 70 programmi üle ELi.

(1) Euroopa Komisjoni regionaalpoliitika peadirektoraadi territoriaalse koostöö üksuse juhataja.

Uue tee ehitamine Kreeka ja Bulgaaria vahele.

INTERREG A – piiriülene koostöö

Piiriülene koostöö puudutab eelkõige „lünkade täitmist”. Sõltumata sellest, kas piiriüleised probleemid puudutavad infrastruktuuri (sildade ehitamist), turgusid ja teenuseid (ülikoolide sidumist ettevõtetega ja nende sidumist tarbijatega) või kultuurilisi või lingvistilisi barjääre, on nende käsitlemiseks ette nähtud INTERREG A. See toimub kokkulepitud piiriüleste analüüside ja reageerimisstrateegiatega kaudu, mis on formuleeritud ühes 52 piiriülesest programmist. See käsitleb laia temadering, muuhulgas:

- ettevõtluse ergutamine, eeskätt väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete, turismi, kultuuri ja piiriülese kaubanduse arendamine;
- loodusvarade ühise haldamise parandamine;
- linna- ja maapiirkondade sidemete toetamine;
- juurdepääsu parandamine transpordi- ja kommunikatsioonivõrkudele;
- infrastruktuuri ühise kasutamise arendamine;
- töö halduse, tööhõive ja võrdsete võimaluste valdkonnas.

Piiriülene koostöö

- Tuntud kui INTERREG ALAJAOTUS A
- 52 programmi
- > 70% eelarvest, st 5,4 miljardit eurot

INTERREG B – riikidevaheline koostöö

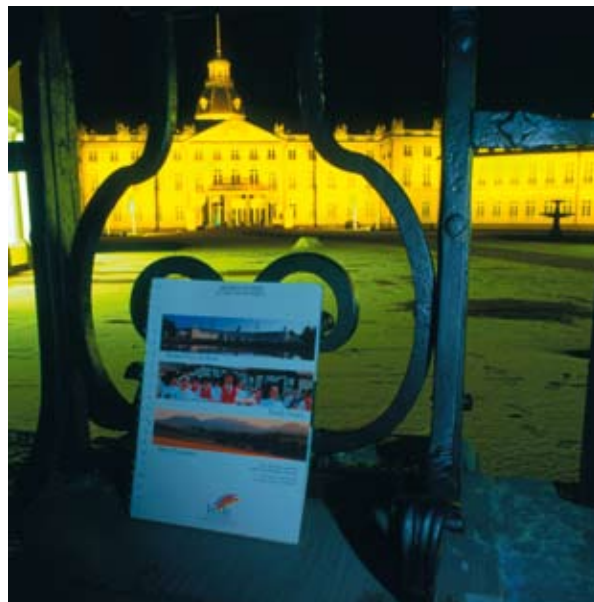
Riikidevaheline koostöö toimib laiemal tasandil. See arendab koostööd tsoonide tasandil, mitmeid riike hõlmavates piirkondades. Lisaks eelpoolnimetatud Läänemerele ja Alpi-ruumile hõlmavad teised programmid merepiirkondi, nagu Põhjameri, Vahemeri või Atlandi-ruum, või suuri maismaapiirkondi, nagu Loode-Euroopa või Kagu-Euroopa. See laiahaardelisem koostöö võimaldab ühise lähenemise

väljatöötamist terveid jõeorgusid või mäeahelikke mõjutavate küsimuste kohta. Programmid lisavad piirkondlikule arengule olulise Euroopa-välise mõõtme, mille keskmes on analüüs Euroopa tasandil, mis viib kokkulepitud prioriteetide ja kooskõlastatud strateegilise vastuseni. See võimaldab tähendusriikast tööd küsimustes, nagu kommunikatsioonikoriidorid, ülejutuste haldamine, rahvusvahelised ettevõtluse ja teadustöö sidemed ning elujõulisemate ja jätkusuutlikumate turgude arendamine. Lisaks sellele annab see kokkulepitud strateegilise investeerimisraamistiku teiste ressursside jaoks, lähenemiseesmärgi vahenditest laenatud finantsvahenditeni, omades potentsiaali märkimisväärse mõju avaldamiseks. Käsitletakse järgmisi teemasid:

- innovatsioon, eriti ülikoolide, teadusasutuste, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete võrgustikud;
- keskkond, eriti veeressursid, jõed, järved, meri;
- juurdepääsetavus, sealhulgas telekommunikatsioonid ning eriti võrkude valmistaamine;
- linnade säästev areng, eriti polütsentriline areng.

Riikidevaheline koostöö

- Tuntud kui INTERREG ALAJAOTUS B
- Tsonaalne, suured rahvusvahelised piirkonnad
- 13 programmi: Põhjameri, Läänemeri, põhjapereifeeria, Vahemeri, Alpi-ruum, Edela-Euroopa, Loode-Euroopa, Kesk-Euroopa, Atlandi ruum, Kagu-Euroopa, Madeira-Assooride-Kanaaride ruum, Réunion, Kariibi mere ruum
- > 25% eelarvest, st 1,8 miljardit eurot

Karlsruhe (Saksamaa) on saanud kasu piiriülesest turismiarendusprogrammist, mida toetab INTERREG „PAMINA”.

INTERREG C – piirkondadevaheline koostöö

Piirkondadevaheline koostöö toimib üleeuroopalisel tasandil, hõlmates kõiki ELi 27 liikmesriiki ja rohkemgi. See loob võrgustikke hea tava edendamiseks ning edukate piirkondade õppetundide ja kogemuste levitamiseks. Samuti tutvustatakse seda, mida piirkonnad hästi teevad, et olla kasuks alles investeevatele piirkondadele. Selle konkreetse alajaotuse

võtmeosaks on algatus „Piirkonnad majandusmuutustes”, mis astub kõiki poliitikakujundajaid kaasates sammukese edasi heade ideede jagamisest. Euroopa Komisjon toetab kõnealust algatust ka spetsialistide ja poliitilise ekspertiisi pakkumisega, et kiirendada tööd valdkondades, nagu info- tehnoloogia või mereressursside haldamine. Idee seisneb oskusteabe, eriti uute ideede rakendamises nende võimalikult laialdaseks kasutamiseks. Rõhku asetatakse sidemetele lähenemise ja konkurentsivõime programmidega, et realiseerida ideid investeringutes. Teemade hulka kuuluvad

- innovatsioon ja teadmispõhine majandus;
- keskkond ja riskikaitse.

Piirkondadevaheline koostöö

- Tuntud kui INTERREG ALAJAOTUS C, INTERACT, URBACT, ESPON
- Hõlmab kogu ELi, Norrat ja Šveitsi
- Eelarve > 445 miljonit eurot

Kokkuvõtteks võib öelda, et nimetatud territoriaalse koostöö programmid rõhutavad Euroopa mõõdet:

- INTERREG A Piiriülene „täidab lüngad” ja aitab kaasa piiritakistuste kõrvaldamisele;
- INTERREG B Riikidevaheline „arendab üleeuroopalisi tsoone”;
- INTERREG C Piirkondadevaheline „rakendab piirkondliku arengu alaseid teadmisi” Euroopa tasandil.

Periood 2000–2006 tõestas vajadust nimetatud lähenemiste järele. Kuigi toetust sai üle 13 000 projekti, rahuldati sellega vaid osa nõudlusest. Ootused perioodiks 2007–2013 on kõrgemad numbriliselt, strateegiliselt ja mõju seisukohalt. See uus programmiperiood annab meile võimaluse astuda sammukese edasi „Brüssel-Luxembourg-Strasbourg” edasi- viiva kogemuse kopeerimisel ka teistes territoriaalse koostöö valdkondades.

Keskus „Verein Frau und Arbeit” toetab oma äri asutavaid naisi Salzburgis, Austrias.

Kaks kümnendit INTERREGi

Esimest korda andis Euroopa Komisjon territoriaalseks koostööks toetust 1989. aastal, mil 14 pilootprojektide rühmale eraldati ligi 21 miljonit eküüd **Euroopa Regio- naalarengu Fondi artikli 10** alusel. Nimetatud projektide eesmärgiks oli lahendada piirialade struktuurilise arengu raskusi.

1990. aastal lõi komisjon kõnealuste pilootprojektide kogumetele tuginedes ühenduse algatuse INTERREG. **INTERREG I** programmi (1990–1994), mille eesmärgiks oli piirialasid ette valmistada sisepiirideta ühenduse jaoks, rakendati 31 rakenduskava kaudu ning selle maht oli 1 082 miljonit eküüd. Samal aastal programmi INTERREG täien- dusena käivitatud algatuse REGEN eesmärgiks oli saada valmis mõned puuduvad sidemed üleeuroopalises transpor- di ja energia levitamise võrgus eesmärgiga 1 hõlmata vates piirkondades.

INTERREG II (1994–1999) ühendas programmide INTER- REG I ja REGEN eesmärgid ning seda rakendati 59 erineva rakenduskava kaudu. Selle eelarve koguvahendid olid 3 519 eküüd (1996. aasta hindade kohaselt), mis jagati kolme eral- diseisva alajaotuse vahel: INTERREG IIA (1994–1999) – piiriülene koostöö; INTERREG IIB (1994–1999) – ener- giavõrkude valmissaamine; INTERREG IIC (1997–1999) – koostöö piirkondliku planeerimise, eriti veeressursside haldamise valdkonnas.

INTERREG III (2000–2006) kogueelarve oli enam kui 5 miljardit eurot ning see koosnes samuti 3 alajaotusest: pii- riülene koostöö (alajaotus A, 53 programmi), riikidevaheline koostöö (alajaotus B, 13 programmi), piirkondadevaheline koostöö (alajaotus C, 4 programmi).

Perioodiks 2007–2013 on **INTERREG IV** nüüd saanud ELi ühtekuuluvuspoliitika kolmandaks eesmärgiks: „Euroo- pa territoriaalse koostöö” eesmärk. Nimetatud eesmärgi jaoks on kasutada 8,7 miljardit eurot, mis jagatakse taas- kord kolme alajaotuse vahel: 6,44 miljardit eurot piiriülese, 1,83 miljardit eurot riikidevahelise ning 445 miljonit eurot piirkondadevahelise koostöö tarbeks.

Cooperation objective 2007-2013

Crossborder Cooperation

Crossborder cooperation regions

Structural Funds 2007 - 2013: Transnational Cooperation Areas

Non-EU cooperation areas are indicative only and subject to modification.

© EuroGeographics Association for the administrative boundaries (NUTS regions)
Other administrative boundaries: Global Administrative Unit Layers (GAUL), FAO

Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus

Rühmakeskustelu INTERACTi seminaril.

„Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (EGTC)” on uus õiguslik vahend, mille eesmärgiks on lihtsustada ja edendada piiriülest, riikidevahelist ja piirkondlikku koostööd. Erinevalt aastani 2007 sedasorti koostööd juhtinud struktuuridest on EGTC koos kõikide seonduvate õiguste ja kohustustega. Seetõttu võib ta osta ja müüa kaupu, samuti ka inimesi tööle võtta. Dirke Peters, regionaalpoliitika peadirektoraadi õigusliku üksuse peahaldur, räägib meile rohkem.

ti koostööd juhtinud struktuuridest on EGTC koos kõikide seonduvate õiguste ja kohustustega. Seetõttu võib ta osta ja müüa kaupu, samuti ka inimesi tööle võtta. Dirke Peters, regionaalpoliitika peadirektoraadi õigusliku üksuse peahaldur, räägib meile rohkem.

K: Hr Peters, Te osalesite nõupidamistel Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (EGTC) teemal⁽¹⁾. Miks on komisjon teinud ettepaneku kõnealuse määruse vastuvõtmiseks?

V: Komisjoni kogemus koostööprogrammide ja -projektide osas ulatub tagasi ühenduse algatuse INTERREG alguseni aastal 1990. Selle aja jooksul on erinevad õiguslikud ja haldussüsteemid osutunud tõeliseks takistuseks nimetatud programmide ja projektide tõrgeteta rakendamisele. Teatavatel piirialadel oli võimalik üheskoos luua juriidilisi isiksusi kahe- või kolmepoolsete kokkulepetega, tulenevalt Euroopa Nõukogu „piiriülese koostöö Euroopa raamkonventsioonist”, mis pärineb selle allkirjastamisest Madridis aastal 1980. Sellegipoolest ei olnud isegi selles kontekstis võimalik lahendada kõiki, eriti piiriülese koostööga seonduvaid probleeme. Paljudel piirialadel, eriti uutes liikmesriikides, ei ole olemas selliseid kokkuleppeid. Seetõttu tegi volinik

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (EGTC) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

Taani ja Rootsi vaheline organidoonorluse koostöö.

Barnier, kes on ka ise pärit piiriäärsest piirkonnast (Savoie Prantsusmaal), 2004. aasta kolmandas raportis majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse kohta ettepaneku uue õigusliku vahendi kasutuselevõtmiseks Euroopa koostööstruktuuri kujul. Määruse eelnõu moodustas tollal osa 2007.–2013. aasta programmiperioodi õigusaktide paketest uuendatud ühtekuuluvuspoliitika kohta.

K: Mida kujutab endast Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus?

V: EGTC on uus õiguslik vahend ühenduse õiguses, mitte rahvusvahelises õiguses nagu Madridi Raamkonventsioon. Sarnaselt igale teisele määrusele ei vaja see ratifitseerimist või läbirääkimisi kahe- või kolmepoolsete kokkulepete näol, vaid on siduv ja otseselt kohaldatav kõikides liikmesriikides. Seetõttu võimaldab määrus ise piirkondlikel ja kohalikel asutustel erinevatest liikmesriikidest, samuti ka teatavatel avaliku õiguse kohaldamisalas olevatel organitel või kõikidel nimetatud asutuste ühendustel luua juriidilistest isikutest ühiseid rühmitusi koostööprogrammide ja -projektide rakendamiseks.

K: EGTC on parem juhtimisvahend kui teised olemasolevad vahendid rahvusvahelises või siseriiklikus õiguses, ometi oli ettepaneku heakskiitmine liikmesriikidele keeruline. Miks see nii oli?

V: Seda on tõepoolest raske mõista, kui nõustute ühenduse õiguse peamise põhimõttega. Kui liikmesriigi omavalitsus saab luua ühise organi koos naaberomavalitsusega sama liikmesriigi piirides, et hallata bussiliini või reovee käitlemise tehast, või kui piirkond saab hallata loodusparki või piirkondliku arengu asutust koos samas liikmesriigis asuva naaberpiirkonnaga, võimaldab ühenduse määrus neil teha sama asja üle piiri ühenduse sisest. See peidab endas mittediskrimineerimise aspekti. Kahjuks peavad mõned kesksed asutused piiriülest koostööd endiselt väliseks koostööks, kuna aga tegelikult seisneb see sisemises koostöös ühenduse sisest või, kui soovite, ühisturu raames.

K: Kas määrus, kui see viimaks vastu võetakse, peegeldab ühehäälselt seda liikmesriikide mõnevõrra ettevaatlikku suhtumist?

V: Jah, peegeldab küll. Lihtsalt, et selgitada kahte kõige vastuolulisemat punkti: komisjoni esialgne ettepanek ei näinud ette, et liikmesriigid ise võiksid saada ETKRi liikmeks; samuti ei olnud kehtestatud kesksete asutuste poolset *ex-ante* kontrollmenetlust. Esimese punkti osas avastasime, et kesksete asutuste kaasamine on vajalik, kuna pädevused on liikmesriigiti väga ebasümmeetrilised. Mõnede *Länder*-pädevustega sobitumiseks Saksamaal on Prantsusmaal vaja kesksel tasandil, arvestades, et Prantsusmaal ei ole piirkondlikel asutustel samad pädevused. Kõnealune tegur kehtib isegi suuremal määral väiksemate liikmesriikide puhul, kellel puudub piirkondlik tasand, kus nimetatud pädevused tuleb omandada siseriiklikul tasandil. Teise vastuolulise punkti kohta ilmnas, et terve määruse saaks vastu võtta ainult juhul, kui liikmesriikidel oleks volitused teostada *ex-ante* kontrolli. Sellegipoolest tuleks meeles pidada, et piirkondlikele ja kohalikele asutustele määrusega otse antud õigus ETKRi rajamiseks tähendab seda, et liikmesriigid peavad lubama osalust ETKRis, välja arvatud juhul, kui ei ole täidetud teatavaid tingimusi. Määruse artiklis 4 ei öelda, et liikmesriigid võivad lubada osalust, kui teatavad tingimused on täidetud. Siin pöörab komisjon suurt tähelepanu tagamaks, et määrust rakendatakse korrektset ja tõhusalt.

K: Määruse viimatinimetatud aspekti rakendamise kohta: siseriiklike ülevõtmiseeskirjadest räägitakse juba enne määruse tegelikku kohaldamist. Kas määruse näol ei ole tegelikult tegemist direktiiviga?

V: AVATUD PÄEVADE ajal oktoobris 2007 pühendati mitmed seminarid konkreetset ETKRile. Tegelikult juhtus nii, et osaleda soovis palju rohkem inimesi piirkondlikest ja kohalikest asutustest nii seespool kui väljaspool ühendust, kui kasutada olev ruum võimaldas. Paljud neist ootavad, et rajada ühiseid ETKRe! Jah, mõned siseriiklikud esindajad püüdsid seletada, miks nad ei olnud komisjoni teavitanud siseriiklikest sätetest (tähtajaks 1. august 2007), et tagada määruse tõhusust, väites, et määrus oli „varjatud” direktiiv. Tegelikuses on ETKRi määrus kooskõlas teiste määrustega, millega rajatakse ühenduse õiguses juriidiline isik, paludes liikmesriikidel sõnaselgelt vastu võtta siseriiklikud rakenduseeskirjad, nagu Euroopa majandushuvi rühmitus, Euroopa Ühing ja Euroopa Korporatsioon. Isegi „tavalised” määrused nagu üldine määrus struktuurifondide kohta⁽²⁾ eeldavad mõnedes liikmesriikides parlamentaarset seadust, et parandada kesksete ja piirkondlike tasandite vastavaid ülesandeid. On selge, et komisjon tagab selle, et kõik liikmesriigid võtavad vastu nimetatud siseriiklikud eeskirjad. Ometi ei saa liikmesriigid ilma selliste eeskirjadeta ja alates 1. augustist 2007 eitada nendele piirkondadele määrusega otse antud õigust rajada ETKRe ainult sellepärast, et nimetatud siseriiklikke eeskirju pole veel vastu võetud. See on direktiivist üsnagi erinev.

K: Kui vaadelda seda praktilisemalt, siis mis sorti koostöö puhul saab ETKRi kasutada?

V: Määruses on loetletud neli erinevat tüüpi koostööd: (1) et rakendada territoriaalse koostöö programme või (2) struktuurifondide ja ühtekuuluvusfondi kaasrahastatud projekte; (3) et teostada muid spetsiifilisi territoriaalse koostöö meetmeid koos või (4) ilma ühenduse kaasrahastamiseta. „Territoriaalne” hõlmab igat sorti koostööd: piiriülest, riikidevahelist või piirkondadevahelist. Nimetatud ülesannete teostamiseks võib ETKR rajada oma struktuuri, omada vara ja värvata personali.

K: Kas saate tuua mõningaid näiteid?

V: Esimese liigi kohta juhib ETKR mõningaid programme uue Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames, toimides programmi korraldava asutusena (nt „Grande Région” Luksemburgi ümbruses, koos partnerpiirkondadega Belgias, Prantsusmaal ja Saksamaal). Suurimaks eeliseks on siin see, et ETKR oma juriidilise isiku staatusega allkirjastab lepinguid peamise toetusesaajaga sõltumata sellest, kus nimetatud peamine toetusesaaja tegutseb. Koostööprojektid (tüüp 2) võiksid hõlmata piiriülese transpordi- või tervise teenuse juhtimist koostööeesmärgi programmi raames või kahe „siseriikliku” lähenemisprogrammi raames. Teised ühenduse programmid, nagu teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmes raamprogramm või CIP (konkurentsivõime ja innovatsiooni raamprogramm), võivad kaasrahastada kahe liikmesriigi juriidiliste isikute poolt esitatud koostööprogramme (tüüp 3). Lõpuks võiks neljandat sorti koostöö hõlmata konkreetseid projekte ilma ühenduse rahastamiseta (või selle järgselt) või rohkem „valitsemise” moodi platvormi, mis annavad püsiva ja õigusliku struktuuri Euroregioonile, mis hõlmab teatavat piiriülest või riikidevahelist ala.

K: Ja lõpetuseks, kas võiksite öelda midagi selle kohta, kuidas rajada ETKRi?

V: ETKRi tulevased liikmed peavad koostama konventsiooni ja statuutide eelnõu, millest tuleb teatada asjaomastele siseriiklikele asutustele. Viimastel on kolm kuud aega, et kiita heaks eeldatavate liikmete osalemine ning kohustus põhjendada mis tahes tagasilükkamisi. Statuutide registreerimise või avaldamise päeval omandab ETKR juriidilise isiku staatuse. Komisjon teeb tihedat koostööd Regioonide Komiteega⁽³⁾ ja uue INTERACT programmiga⁽⁴⁾, et toetada ja nõustada piirkondi, mis soovivad (tsiteerides volinik Hübnerit) astuda „radikaalse sammu edasi piiriülese koostöö rakendamise võimalustes”, mis ETKRi määrusega on sätestatud. Lõpetuseks tahaksin ümber sõnastada AVATUD PÄEVADE selleaastase moto. ETKR: „Teeme selle teoks!”

(2) Määrus (EÜ) nr 1083/2006, EÜT L 210, 31.7.2006, lk 25.

(3) www.cor.europa.eu/en/activities/egtc_studies.htm

(4) www.interact-eu.net

„INTERREG IIICst INTERREG IVCni – järgmine samm Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamiseks”

Michel Lamblin, programmi INTERREG IVC direktor

Euroopa Komisjoni septembris 2007 vastu võetud uus piirkondadevahelise koostöö programm (lühendatult „INTERREG IVC”) saab Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF)

321 miljonit eurot toetust perioodiks 2007–2013 ja hõlmab kõiki 27 liikmesriiki, samuti ka Norrat ja Šveitsi, kes rahastavad end ise. Programmi eesmärgiks on anda raamistik kogemuste vahetamiseks erinevate riikide piirkondlike ja kohalike asutuste vahel ühiste väljakutsete kohta valdkondades, nagu üleilmastumine, demograafilised muutused, energiavaru ja kliimamuutused.

Nimetatud uue programmi käivituses lõppevad ka INTERREG IIIC projektid. Nimetatud projektides on üle 2 600 partneri 263 erinevas tegevuses koos osalevate piirkondadega kõikidest ELi liikmesriikidest. Peaaegu pooled nimetatud tegevustest puudutavad majandusliku arengu, töökohtade loomise, ettevõtluse, infoühiskonna ja tehnoloogilise innovatsiooniga seotud küsimusi. Heade tavade tuvastamisel ja, mis veelgi olulisem, nende tavade piirkondadevahelisel ülekandmisel on saavutatud olulisi tulemusi.

Milline on siis järgmise eelarveperioodi (2007–2013) tulevik? Piirkondadevaheline koostöö jätkab arengut programmi INTERREG IVC raames. Arendatakse edasi programmi IIIC edu, mille teatavad aspektid on säilitatud, võttes samas kasutusele uusi prioriteete ja lähenemisviise.

INTERREGi projekti „ChangeLAB” eesmärgiks on julgustada keskkonnasõbralike tarbimismustreid elukvaliteeti ja heaolu vähendamata.

Ma tervitan sellist jätkuvust piirkondadevahelises koostöös. On oluline, et piirkondlikud ja kohalikud asutused on võimelised jätkama koostööd ja saama kasu üksteise kogemustest. See näitab, et Euroopa Komisjon ja liikmesriigid tunnistavad, et piirkondadevaheline koostöö aitab tõepoolest kaasa piirkondlike poliitikate parandamisele. See on eriti oluline, kuna piirkonnad

saavad – koos sobiva abiga – ära teha niivõrd palju Lissaboni ja Göteborgi eesmärkide saavutamiseks.

Lissaboni ja Göteborgi eesmärgid: INTERREG IVC kesksed tugisambad.

Nimetatud nõnda pärast nendes linnades peetud ülemkogusid vastavalt aastatel 2000 ja 2001, hõlmavad Lissabon ja Göteborg laiaulatuslikku strateegiat ELi konkurentsivõimelisuse suurendamiseks ja säästliku majanduskasvu saavutamiseks. Keskendudes majanduslikele (Lissabon) ja keskkonnanalastele (Göteborg) telgedele, on kõnealused piirkonnad võtmepartneriteks nimetatud eesmärkide saavutamisel.

Tulevased tegevused keskenduvad seetõttu kahele prioriteedile: innovatsioonile ja teadmispõhisele majandusele ning keskkonnale ja riskiennetusele. Nimetatud kahe prioriteedi raames on tuvastatud üheksa alateemat, kusjuures 55% 321 miljoni eurosest eelarvest on eraldatud prioriteedi 1 (majanduslikele) teemadele ja 39% prioriteedi 2 (keskkonnanalastele) teemadele, samas kui 6% eelarvest on eraldatud programmide tehnilise abi jaoks. Praegu käsitlevad kõnealuseid prioriteete umbes 75% INTERREG IIIC tegevustest.

Erinevalt programmist INTERREG IIIC, mis jagati neljaks halduspiirkonnaks, on programmil INTERREG IVC üks korraldav asutus (Région Nord-Pas de Calais) ning ühine sekretariaat asukohaga Lille’is, Prantsusmaal. Üle Euroopa on paigutatud neli infopunkti – Rostockis (Saksamaa), Katowices (Poola), Valencias (Hispaania) ja ka Lille’is asuvas sekretariaadis – kontaktpunktidenä projektide ja piirkondade jaoks.

INTERREG IVC raames on võimalikud kahte tüüpi sekumised: „piirkondliku algatuse projektid, mis keskenduvad kogemuste vahetamisele ja heade tavade edastamisele, ning „kasu lõikamise projektid, mis sisaldavad kiirprojekte, mis püüavad optimeerida tulemuste ja heade tavade ülekandmist põhiiniiniprogrammidesse.

Huvi programmi INTERREG IVC vastu on juba väga suur ning ühine tehniline sekretariaat saab taotlejaid abistada mitmel erineval moel – korduma kippuvad küsimused, peamiste taotlejate seminarid ning individuaalne nõustamine. Kogu teave on allalaadimiseks kättesaadav INTERREG IVC veebisaidil.

INTERREG IVC

Põhitegevusala: Piirkondadevaheline koostöö

ELi osalus (ERF): 321 000 000 eurot

Asjassepuutuvad riigid: ELi 27 liikmesriiki, pluss Norra ja Šveits

Korraldav asutus: Nord-Pas de Calais Region (Prantsusmaa)

Kontakt: info@interreg4c.net (<http://www.interreg4c.net>)

„URBACT Ist URBACT II ni: uus ajastu linnadevahelises koostöös ja kogemustevahetuses”

Anne-Laure Guignard, URBACTi kommunikatsioonijuht

URBACTi löid Euroopa Komisjon ja 14 liikmesriiki riikidevahelise kogemustevahetamise arendamiseks programmides URBAN I ja II osalevate linnade vahel. Alates 1. maist 2004 saavad ka kõik uute liikmesriikide linnad osaleda kõnealusel algatusel, mille eesmärgiks on tuvastada õpitud õppetunde ja levitada teadmisi kõikidele Euroopa linnadele.

URBACT I 2002–2006: laboratoorium keerukate küsimuste lahendamiseks

Programmis URBACT I osales 230 linna, kolmandik neist uutest liikmesriikidest. Programm keskendus temaatiliste võrgustike ja tööühmade loomisele ja lihtsustamisele, et tegeleda linnade taaselustamise, kohaliku arengu, kodakondsuse ja samuti noori puudutavate küsimustega.

- **20 temaatilist võrku:** mis ümbritsevad konkreetseid linnapoliitika teemasid, austades integreeritud lähenemist, nii et igaüks loob oma lähenemise, võtmeküsimused ja praktilised projektid.

- **8 temaatilist tööühma:** 18 kuu jooksul töid nimetatud tööühmad kokku kohapeal osalejaid, eksperte ja teadlasi, et käsitleda mingit kindlat teemat, mis puudutab konkreetset Euroopa linnu, ning ühenduse prioriteete.

- **Teadmiste siire (nt linnade toetamise algatus):** mõeldud eeskätt uutele liikmesriikidele, et pakkuda osalevatele linnadele toetust oskuste ja teadmiste osas, mille on andnud eksperdid, kellel on kogemus integreeritud linnapoliitika vallas seoses integreeritud linnastrateegiatega määratlemise ja arendamisega (kaasas 43 linna 8 erinevast riigist).

- **Kasusaamisvahendid.** Kasu saamine tugineb teataval vahenditel ja ressurssidel, mis muudetakse kasutatavaks kohalikele osalejatele: temaatilised failid veebisaidil, läbilõikelised temaatilised tööühmad, temaatilised konverentsid.

URBAN II laat Dortmund-Nordstadtis, Saksamaal.

URBACT II 2007–2013: uus väljakutse

Uus rakenduskava kiideti heaks 2. oktoobril 2007 ja URBACT II käivitati ametlikult novembris Berliini konverentsil. Uue programmi prioriteetid on kooskõlas Lissaboni ja Göteborgi eesmärkidega linnade säästva arengu ja komisjoni uue „Piirkonnad majandusmuutustes” algatuse valdkonnas.

Määratletakse kaks temaatilist prioriteeti.

Prioriteet 1: linnad, majanduskasvu ja töökohtade mootorid

- ettevõtluse edendamine
- innovatsiooni ja teadmistepõhise majanduse parandamine
- tööhõive ja inimkapital

Prioriteet 2: atraktiivsed ja ühtekuuluvad linnad

- puudustkannatavate alade ja ohustatud alade integreeritud areng
- sotsiaalne integratsioon
- linnakeskkond

Programm URBACT II on laiemas käsitluses kui URBACT I. Uus programm on avatud kõikidele ELi, Norra ja Šveitsi linnadele ning ka piirkondlikele asutustele ja ülikoolidele.

Kogemustevahetuste mõju ja näitliku olemuse suurendamiseks kohustub iga partnerlinn koostama **kohaliku tegevuskava**, mis põhineb **kohalikul tugigrupil**. Temaatilised võrgustikud ja töörühmad kaasavad ka nii palju rakenduskavade **korraldavaid asutusi** kui võimalik. Konkursikutse temaatiliste võrgustike ja töörühmade loomiseks on hetkel avatud.

Temaatilised tugisambad luuakse selle tagamiseks, et programm olemasolevast teabest tõeliselt kasu lõikaks. Teabe edastamiseks programmi URBACT II ja kohalike osalejate vahel luuakse mitmetes liikmesriikides riiklikud levikukeskused ja peetakse piirkondlikke konverentse.

URBACT II

Põhitegevusala: riikidevaheline kogemustevahetus linnade integreeritud arengu kohta

ELi osalus (ERF): 53 319 170 eurot

Asjassepuutuvad riigid: ELi 27 liikmesriiki, pluss Norra ja Šveits

Korraldav asutus: Prantsusmaa linnapoliitika ministeerium

Kontakt: www.urbact.eu

URBANi renovatsioon Viinis, Austrias.

„INTERACT: hea valitsemistava edendamine koostööprogrammides”

Sarah Hayes, INTERACTi korraldava asutuse juhataja

Programm INTERACT (*INTERREG Animation, Cooperation and Transfer*) on suunatud asutustele ja sidusrühmadele, mis vastutavad Euroopa territoriaalse koostöö programmide juhtimise ja elluviimise eest. INTERACT pakub toetust ja nõu programmi olemistsükli jooksul, eesmärgiga edendada head valitsemistava.

INTERACT keskendub juhtimistehnikatele, kuid samuti ka strateegilise orientatsiooni ning institutsiooniliste ja temaatiliste võrgustikega seotud küsimustele. Selgitades pidevalt välja kasutajate arvamusi ja kaasates neid võimalikult suurel määral programmi elluviimisel, loob ja tugevdab INTERACT kogemustevahetuse tsükli – õppides üksteiselt ja üheskoos, et tugevdada territoriaalset koostööd.

Uuel programmitaastajal 2007.–2013. aastal peavad kõik Euroopa territoriaalse koostöö programmid seisma silmitsi uute väljakutsetega ja kohanduma siseriiklike õigusaktide suurenenud rolliga. Samuti peavad programmid rohkem keskenduma Lissaboni ja Göteborgi eesmärkidele. Mõned koostöövaldkonnad seisavad silmitsi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide, samuti ka uute liikmesriikidega töötamise lisaväljakutsetega.

INTERACTi seminar Budapestis, Ungaris.

Nii uued kui kogenud asutused peavad otsima uenduslikke viise oma toimimise parandamiseks ning viima ellu programme, mis nimetatud väljakutsetele paremini vastavad. INTERACT pakub jätkuvalt tooteid ja teenuseid, et abistada kõnealuses protsessis

osalevaid asutusi ja sidusrühmi. Programmi INTERACT kolm peamist eesmärki on:

- panustada programmi juhtimise suuremasse tõhususse;
- suurendada programmi elluviimise tõhusust;
- lihtsustada oskusteabe ja teadmistevahetuse siiret programmide ja suundade vahel.

Selle saavutamiseks omandab INTERACT uue piirkondlikult fokuseeritud lähenemise, käsitledes programme INTERACTi sekretariaadi kaudu Viinis ning nelja INTERACTi infopunkti kaudu, mis asuvad Valencias (Hispaania), Viborgis (Taani), Viinis (Austria) ja Turkus (Soome), mis teenindavad piiriüleste ja riikidevaheliste programmide piirkondlikke rühmi.

Põhiteemad, mida INTERACT käsitleb, on muuhulgas: programmi- ja finantsjuhtimine, projektijuhtimine ja toetus, INTERREGist kasu lõikamine, strateegiline programmiplaneerimine, audit ja kontroll, jälgimine ja hindamine, kommunikatsioonid ning väline koostöö.

Esimese INTERACTi programmi raames töötati välja laiaulatuslik toodete ja teenuste kogum ning uus programm kohandab neid ka uueks programmitaastaks. Seminaride, konverentside, nõuandeteenuste, käsiraamatute ja *online*-vahendite abil töötab INTERACT Euroopa territoriaalse koostöö programmide igapäevase juhtimise lihtsustamise suunas.

Rohkem teavet ja tulevad sündmused:

www.interact-eu.net

INTERACT II

Põhitegevusala: Teave Euroopa territoriaalse koostöö kohta.

Eli osalus (ERF): 34 033 512 eurot

Asjassepuutuvad riigid: Eli 27 liikmesriiki, Norra, Šveits ja naaberriigid

Korraldava asutus: Federal Chancellery of Austria

Kontakt:

interact@interact-eu.net (www.interact-eu.net)

„ESPON: Euroopa ruumilise arengu mõistmine”

Peter Mehlbye, ESPONi koordinatsiooniüksuse direktor

2002. aastal käivitatud „Euroopa ruumilise planeerimise vaatlusvõrk (ESPON) on struktuurifondide alla kuuluv programm, mille eesmärgiks on arengute uurimine Euroopa territooriumil. Keskendatakse territoriaalsetele struktuuridele, arengusuundadele, perspektiividele ja ELi poliitika mõjule Euroopa Liidu siseselt. Võrdlevat teavet Euroopa piirkondade ja linnade kohta jagatakse selleks, et toetada poliitika arengut, majanduskasvu ja töökohtade loomist.

Selleks, et edastada tõendeid ja teadmisi mitmekesisuse kohta Euroopas, võttis esimene ESPON programm ette terve hulga teadusprojekte ja uurimusi. Viidi läbi 34 rakenduslikku uurimisprojekti, hõivates riikidevahelisi projektirühmi. Kaasatud oli üle 130 erineva Euroopa institutsiooni ja 600 teadlast, moodustades Euroopa teadusringkonna Euroopa ruumilise arengu valdkonnas.

Lühikese aja jooksul oli ESPON programm loonud märkimisväärselt uusi teadmisi ruumilise arengu suundade, ELi poliitikate mõju, samuti ka arenguvõimaluste ja eeldatavate arenguteede kohta Euroopa territooriumil. ESPONi tulemused on muudetud kättesaadavaks poliitikakujundajatele, sidusrühmadele ja teistele Euroopa ruumilisest arengust huvitujatele. Andmed, tähised ja kaardid on kasutatavad ka ESPONi veebisaitidel ning erinevates ESPONi väljaannetes.

ESPONi tulemusi on kasutatud poliitikadokumentides, eriti Euroopa tasandil, ning neid kohaldatakse üha enam siseriikliku ja piirkondliku arengu strateegiates. Samuti on need osutunud kasulikuks riikidevahelistes ja piiriülestes koostöötegevustes. Üha enam tunnistatakse, et piirkondade, linnade ja suuremate territooriumide arengupõhimõtted peavad sisaldama Euroopa perspektiivi.

ESPONi tulemusi on kasutatud poliitikadokumentides, eriti Euroopa tasandil, ning neid kohaldatakse üha enam siseriikliku ja piirkondliku arengu strateegiates. Samuti on need osutunud kasulikuks riikidevahelistes ja piiriülestes koostöötegevustes. Üha enam tunnistatakse, et piirkondade, linnade ja suuremate territooriumide arengupõhimõtted peavad sisaldama Euroopa perspektiivi.

Uus ESPON 2013 programm

ESPON 2013 programmiga, mis peaks algama jaanuaris 2008, tagatakse jätkuvus ning ka uuenduslikud lähenemised Euroopa ruumilise arengu ja ühtekuuluvuse vaatlusvõrgu konsolideerimisel.

Selle missiooniks on toetada poliitika arengut seoses territoriaalse ühtekuuluvuse ja Euroopa territooriumi harmoonilise arenguga. Analüüsitakse mitmeid sotsiaalmajanduslikke, keskkonnavalaseid ja kultuurilisi

teemasid. Teemad valitakse poliitikakujundajate poolt ning võrdlev teave, tõendid, analüüsid ja stsenaariumid muudetakse kättesaadavaks järgmise 7 aasta jooksul, stimuleerides piirkondade, linnade ja suuremate territooriumide arengu integreeritumat analüüsi. See lihtsustab territoriaalse kapitali ja vähekasutatud potentsiaalide mobiliseerimist, panustab seeläbi Euroopa konkurentsivõime, Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse ja koostöö suurendamisse.

Sihipärane analüüs partnerluses piirkondade ja linnadega

Programmi ESPON 2013 üks uuendusi on kasutajapoolse nõudluse põhineva sihipärase analüüsi kasutuselevõtmine. Kõnealune lähenemine toetab olemasolevate tulemuste intensiivsemat kasutamist partnerluses erinevate sidusrühmade rühmadega. Eesmärgiks on edendada laiemat ruumilise konteksti mõistmist, tuua võrdlusi teiste territooriumide, piirkondade ja linnadega ning luua uusi arengusuundi, lisades nõupidamistele Euroopa mõõtme ja mõistmise.

Rohkem teavet ja tulevad sündmused:

<http://www.espon.eu/>

ESPON 2013 programm

Põhitegevusala: Euroopa ruumilise planeerimise vaatlus

ELi osalus (ERF): 47 000 000 eurot

Asjassepuutuvad riigid: ELi 27 liikmesriiki, Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits

Korraldajad: Luksemburgi sise- ja ruumilise planeerimise ministeerium

Kontakt: info@espon.eu (<http://www.espon.eu/>)

Olulised uued teadmised ruumilise arengu suundade kohta.

INTERREG IVA EMS-DOLLARTi PIIRKOND

Y4I – toetades noori innovaatoreid

Kogumaksumus: 679 490 eurot
ELi osalus: 412 665 eurot

„Youth for Innovation (Y4I)” on pilootprojekt noorte inimeste koolitamiseks kõikides innovatsiooni aspektides. Eesmärgid on asjaspepuutuvate piirkondade innovatsioonisuutlikkuse suurendamine, VKEd e varustamine oskustööstistega ning nende teadlikkuse tõstmine teadustöö eeskirjadest ELi tasandil. Pilootfaasi (oktoober 2005 – juuni 2007) ajal rakendas Y4It piirkond Weser-Ems (D) koostöös Andaluusia (E), Lubelskie (PL), Põhja-Karelia (FIN), Lõuna-Egeuse piirkonna (GR) ja Ülem-Austriaga (A). Projekti rahastati INTERREG IIIC tegevuse „Muutused piiridel” raames. Projekti tegevuste hulka kuulus innovatsiooni õppekavade kasutuselevõtmine 23 pilootkoolis ja ülikoolis kõnealuses kuues piirkonnas. Selle tulemusena töötasid noored teadlased välja 52 miniteadusprojekti piiriülestele aladele ühistel praktilistel teemadel. Y4I jätkatakse piiriülese projektina Hollandi ja Saksamaa vahel ning seda rahastab Ems Dollarti piirkond (INTERREG IVA).“

Daniel Kipp, projektijuht, Europe Direct Oldenburg
 c/o Dieter Meyer Consulting GmbH
kipp@eurooffice.de
www.y4i.net

INTERREG IIIA OBERHEIN-MITTE-SÜD

„Kolme riigi sild” jalakäijatele ja ratturitele

Kogumaksumus: 8 259 863 eurot
ELi osalus: 1 680 000 eurot

„Kolme riigi silla” ehitamine on ühendanud Saksamaal asuva Weil am Rheini ja Prantsusmaal asuva Huningue'i kogukonnad, mis asuvad kummalgi pool Reini jõe, mitte kaugel Baselist Šveitsis, millest ka silla nimi. 248 m pikkusena on see pikim isekandev jalakäijate ja ratturite sild maailmas. Ametlikult avati see 30. märtsil 2007. Kohalikud inimesed Reini mõlemalt kaldalt tähistasid avamist kahepäevase ülesilla-peoga juuni lõpus. Nimetatud piiriüleste kogukondade jaoks on sillast nüüdseks saanud Saksa-Prantsuse sõpruse sümbol, turistide meelitaja ja tänu oma vikerkaart meenuvatele kujule ka rahu sümbol.“

Wolfgang Dietz, Weil am Rheini linna linnapea.
Roland Igersheim, Communauté de Communes des Trois Frontières' esimees
stadt@weil-am-rhein.de

INTERREG IIIA WALES/IIRIMAA

Celtic Enterprises:
ettevõtlus hariduses

Kogumaksumus: 1 305 549 eurot
ELi osalus: 962 765 eurot

„Celtic Enterprises edendas ettevõtlust koolides Lääne-Walesis ja Kagu-Iirimaal, pakkudes „tõelisi ärikogemusi”. Kuni 5 õpilasest koosnevad meeskonnad võtsid osa päris ettevõtte rajamisest ja juhtimisest kuni 6 kuu jooksul, omandades ettevõtte juhtimiseks vajalikke oskusi. Edukad ettevõtted võistlesid iga-aastaselt Walesi/Iiri ühisvõistlusel ning võtsid ette ka ärikogemuste vahetamise visiite. Kõikide koolide õpilased suhtlesid üksteisega erinevate vahendite abil, sealhulgas videokonverentside kaudu. Õpetajad omandasid oskusi ka ettevõtluse õpetamise alal spetsiaalse arenguprogrammi kaudu. Karjäärinõustajad on nüüd lülitanud ettevõtluse oma nõustamisprogrammidesse ning projektiga on pandud alus koordineeritud, igale vanusele sobivale ettevõtlushariduse programmile koolides ja ülikoolides. Partnerid plaanivad nüüd selle äärmiselt eduka piiriülese projekti viimist teistesse ELi riikidesse programme Interreg IVA ja Interreg IVC kaudu.“

Philip Drakeford, Education Division, Careers Wales
 West'i direktor
philipdrakeford@cwwest.co.uk

INTERREG IIIA LEEDU/POOLA

VIDEOCOM: piiriülene filmikool

Kogumaksumus: 69 160 eurot
ELi osalus: 51 870 eurot

„VIDEOCOMi projekt pakub koolitust ja videoseadmeid ülikoolide tudengitele ja töötajatele Gdanskis, Klaipėdas ja Olsztynis. Kokku omandavad 36 osavõtjat oskused, mida on vaja filmide tegemiseks. Nad õpivad, kuidas kirjutada filmi käsikirja ja kuidas filmi filmida ja materjali toimetada. Kõnealuse koolituse tulemusena on neil parem arusaamine selle kohta, kuidas filme tehakse, mis peaks julgustama neid kasutama seda kanalit oma ülikoolide, linnade ja piirkondade edendamisel. Projekti raames produtseeritakse neli filmi: „Teadusinimesed”, „Väike-ettevõtete probleemid ja arenguperspektiivid”, „Ökoloogilised energiaallikad” ja „Agriturismitalud”.

Jerzy Olak, projekti koordinaator, Warmia ja Mazury
 Ülikool Olsztynis
jerzy.olak@uwm.edu.pl

Prantsuse-Belgia territoriaalne koostöö

Piiri kustutamine

Sajad partnerlused tervise, kultuuri, tehnoloogia, keskkonna, kodakondsuse ja muudes valdkondades.

PACTEst kuni INTERREG IVni edeneb Prantsuse-Belgia piiriülene koostöö tööpoolest väga hästi.

„Kindluslinnade võrgustiku” prioriteediks on kõigile kättesaadav kultuuriturism.

„See oli tööpoolest suur töö!” hüüatab Henri Lewalle, Belgia suurima tervisekindlustusasutuse *Alliance nationale des Mutualités chrétiennes* (vastastikuste kristlike ühenduste riiklik liit) Euroopa asjade ja piiriülese koostöö eest vastutav mees. „Tervishoid on väga keerukas ja ülimalt politiseeritud valdkond,” selgitab ta. „Samuti on see väga arenenud sektor, kus töötavad kõrge oskustasemega inimesed. Selles valdkonnas üksmeele saavutamine võib kohati olla ülesmärke rühkimine, kuid see on seda vaeva väärt.”

Henri Lewalle võiks lõputult rääkida Prantsuse-Belgia piiriülesest tervishoiuallasest koostööst, projektist, mida ta on koordineerinud peaaegu 15 aastat. „Ma ei tahaks hoobelda, aga me oleme Euroopa edasijõudnumate seas. Kõik algas 1990. aastal koos PACTE projektiga Hainaut’, Nord-Pas-de-Galais’ ja Picardie’ vahel ning INTERREGi esimese etapiga. Saime kokku oma Prantsuse sõpradega ja küsisime endilt ja üksteiselt: „Mida me saaksime koos teha?” Esialgu ei mõelnud me tervishoiust kui sobivast sektorist, kuna see kuulub üksikute liikmesriikide vastutuse alla. Kuid siis vaatlusime seda küsimust piiriülese projekti vaatenurgast ning püstitasime endile eesmärgi tagada, et piiriüleised rahvastikud saaksid nautida samasuguseid tervishoiuhüvesid nagu piirialatöötajad.

Projekti „Mabiolac” eesmärgiks on toota piimhapest uusi biolagundavaid materjale.

Prantsuse-Belgia tervisevaatluskeskus

Prantsuse-Belgia tervisevaatluskeskus oli esimene koostööprojekt tervishoiu valdkonnas ning selle esialgseks suunaks oli uuringute läbiviimine tervishoiuteenuste osutamise kohta Prantsusmaal ja Belgias. 1992. aastal käivitati aga professor Moutoni, nakkushaiguste nagu AIDS ja SARS rahvusvahelise spetsialisti

eestvedamisel koostööprojekt Tourcoing'i ja Mouscroni haiglate vahel; need asuvad üksteisest vaid mõnesaja meetri kaugusel, kuid neid lahutab piir. Projekti idee oli võimaldada piiri ääres elavatel inimestel saada kasu kummagi asutuse asjatundlikkusest nende konkreetse spetsialiseerituse valdkonnas: AIDS Tourcoing'is ja krooniline neerupuudulikkus Mouscronis. Aastal 1992 allkirjastati kahe asutuse vahel esimene INTERREGi leping, mis kehtib tänapäevani: Mouscron pakub verediaalüüsi 300 belgia ja prantsuse patsiendile aastas, samas kui Tourcoing ravib 800 AIDSi patsienti. Teised kokkulepped puudutavad teisi patoloogiaid piiriülese piirkonna teistes osades. „Igasugune koostatud leping tähendab olulist mastaabisäästu tänu meie töö täiendavale iseloomule. Samal ajal jäävad kallid seadmed tulutoovaks ja tervishoiuteenuste osutajate vahel on tihe koostöö,” nendib Henri Lewalle. „Tahtsime edasi arendada partnerlust INTERREG IIga. Aastal 1999 asutasime me Prantsuse-Belgia tervisevaatluskeskuse, mis on sektori kõikide piirkondlike sidusrühmade föderatsioon (nagu Prantsuse tervisekindlustusfondid, Belgia vastastikused ühendused ja arstide ühendused) piiriüleisel alal – kokku on 55 liikmeinstituutsiooni.”

Vaatluskeskusest sai „Euroopa majandushuvi rühmitus” (EEIG) projekti INTERREG III raames aastal 2002. Kõnealune õiguslik alus lihtsustas Prantsuse-Belgia raamlepingu sõlmimist tervishoiualase piiriülese koostöö kohta 30. septembril 2005, mis oli omalaadsete seas üks esimesi Euroopas. „On fantastiline, et üks INTERREGi projekt viis riikidevahelise lepinguni. Veelgi enam, see oli alles algus...”

Vaatluskeskus avas ukse teistele suurematele koostööprojektidele nagu TRANSCARDS, mis võimaldab Prantsuse-Belgia piiril asuva maapiirkonna Thiérache'i 50 000 elanikul saada arstiabi seitsmes Prantsuse ja Belgia haiglas, sõltumata nende kodakondsusest. Kõnealune projekt inspireeris „piiriülese tervishoiu organiseeritud juurdepääsutsoonide” (ZOASTid) rakendamist, mis võimaldavad piirialade rahvastikul saada ambulatorset ja haiglaravi kummalgi pool piiri. Patsiendid ei vaja selleks eelnevat meditsiinilist luba ning võivad saada ravi lihtsalt oma tervisekindlustuskaarti näidates, kuna tarkvara tagab SIS (Belgia) ja Vitale (Prantsusmaa) kaardilugejate koostalitlusvõime. Hetkel on käimas kaks ZOAST programmi. ZOAST Valloonia ja Prantsuse Ardennide vahelise piiriäärse piirkonna jaoks hõlmab mõningaid enklaave, kus elanikel on lihtsam kasutada naaberriigi tervishoiuteenuseid kui oma riigi teenuseid – näiteks saab Prantsuse Givet' ja Fumay' piirkondade patsiente Dinant's, Belgias ravida samadel tingimustel kui Prantsusmaal. Kõnealusest kavast saab kasu ligi 180 000 inimest. Teine ZOAST hõlmab Mouscroni, Tourcoing'i, Roubaix' ja Wattrelos' linnapiirkondi. See hõlmab nelja haiglat ja ligi 300 000 inimest.

„Aja jooksul ja INTERREGi erinevates etappides oleme me liikunud konkreetseid patoloogiaid (AIDS, neerupuudulikkus jne) puudutavate lepingute juurest organiseeritud tervishoiuteenustele (nt TRANSCARDS, ZOASTid, edasilükkamatud tervishoiuteenused) ligipääsemise struktuuri väljatöötamise juurde. Nüüd on meie ambitsiooniks välja töötada täielik piiriüleste tervishoiuteenuste kogum kõikidele piirkonnas elavatele inimestele. Tänu INTERREGile ja Euroopa õigusele, mis teeb selliste kokkulepete edendamiseks palju ära, on tegemist täiesti realistliku eesmärgiga.”

„Mini-Usines”, piiriülene koolitusprogramm.

Parandades ajaloo haavu

Piiri kustutamine tähendab ka sageli tormilise ajaloo, millest kõnelevad mitmete kindluste ja kantside jäänused, parimale pärandile keskendumist. Seoses sellega on „Kindlustatud linnade võrgustik” INTERREGi arvestatava toetusega muutnud endised konfliktitsoonid kohtumispaikadeks.

Nord-Pas-de-Calais rannajoone (Prantsusmaa) koordinaator Solange Leclercq ütleb, et „algselt tahtsid kohalikud sidusrühmad Gravelines'is lõigata kasu kindluste rikkalikust pärandist, luues sidemeid teiste kindluslinnadega naaberpiirkondades Belgias ja Ühendkuningriigis, eriti Ida-Flandrias ja Kentis.” See soov viis ühe INTERREG II projekti loomiseni aastal 1996, mida pikendati aastatel 2000–2006 INTERREG III raames ning mida haldavad kolm partnerit: Ida-Flandria provints (projekti juht), Syndicat mixte de la Cote d'Opale Prantsusmaal ja Kenti maakonnakoostöökoostöö. Alustades oli olemas 17 liikmepaika. Aastaks 2007 oli neid 25. Kõnealuse projekti raames teostatavad tegevused ühendavad ühiseid piiriüleseid ettevõtmisi ja liikmepaikade konkreetseid algatusi, mille eesmärgiks on saavutada kava eesmärgid. „Nii INTERREGi laenuid kui asjassepuutuvad inimesed olid kõnealuses projektis otsustavateks teguriteks: ilma laenuideta oleks projekt võinud endiselt eksisteerida, kuid poleks suutnud nii palju korda saata.” Riikidevaheline koostöö ei olnud ainus väljakutse: „INTERREGi üheks eeliseks meile siin Prantsusmaal on see, et see on aidanud linnadel ja isegi ühe ja sama valitsusasutuse erinevatel osakondadel paremini koos töötada.”

INTERREG III projekti (umbes 11 218 000 eurot, millest 3 404 000 eurot tuli ERFist) üheks peamiseks eesmärgiks oli edendada uute tehnoloogiate kasutamist. Kolme piirkonna pilootlinnades testiti erinevaid audiogiidide süsteeme ning viimaks valiti välja mobiiltelefonidel põhinev süsteem, mida katsetati esmalt Menenis, Flandrias. Audiogiidiga külaskäigud ja veebisait (www.fortifications.org) loodi ka selleks, et toetada igas keeles ilmuvaid matkateatmikke, kolmkeelset voldikut ja trükitud materjali kogumit. Teiseks prioriteediks on tagada juurdepääs võimalikult suurele hulgale inimestele, eriti puuetega inimestele: „See oli jäämäe veealune osa, tohutu ülesanne, millel oli väga vähe nähtavaid tulemusi. Kõnealuses valdkonnas ei olnud olemas Euroopa standardeid ning me pidime kehtestama ühised kriteeriumid. Selleks auditeerisime me igat liikmelinna juurdepääsetavuse vaatepunktist, lõime

3 küsimust Jean-Pierre Robbeets'ile,

Vallooni piirkonna
rahvusvaheliste suhete
osakonna peainspektor

• Kuidas te hindaksite peaaegu kahekümneaastast piiriülest koostööd Belgia ja Prantsusmaa vahel?

Olen sellega väga rahul, kuna see on olnud väga põnev ja INTERREGi erinevad etapid, millest oleme aastast 1990 osa võtnud, on alati väga hästi töötanud. Halduslikust seisukohast ei ole me kunagi pidanud kohaldama näiteks automaatse kohustustest vabastamise reeglit⁽¹⁾. Mis kõige olulisem, kõikides valdkondades on ellu viidud tohtu hulka projekte. Paljud neist kerkisid esile jätkusuutlikest tegevustest ja partnerlustest. Loomulikult on piiriülese piirkonnas mõned valdkonnad teistest rohkem koostööle avatud.

• Kas koostöö on innovatsiooni allikas?

Innovatsioon on edasimineku seisukohalt oluline: juba piiride lammutamine iseenesest on innovatsioon! Piiriülese algatused, nagu tehnoloogiavahetused, ühised turismibürood, juurdepääs tervishoiuteenustele ja piiriülene ühistransport on samuti uuenduslikud ideed.

• Mis on teie arvates eduka koostöö võti?

Esiteks on vaja teatavat meelelaadi: te peate tahtma üheskoos õnnestuda. Poliitikutel peavad olema projektile pühendunud. Samuti peate olema väga tuttav oma partneri haldusliku ülesehitusega. Viimaks peate olema läbipaistev ja kaasama kodanikke. Mitte seetõttu, et see on kena žest, vaid selleks, et tagada, et nad võtaksid projektide eest vastutuse, samal ajal neile näidates, et Euroopa on aktiivne ka kohalikul tasandil.

(1) Kohustust tagastada komisjonile igasugune laenatud raha, mida ei ole ära kasutatud kahe aasta jooksul pärast selle andmist.

sidemeid erinevate osakondade vahel ning tegime koostööd konkreetsetel puuetega tegelevate organisatsioonidega.”

Viimases etapis keskendusime haridusalaste algatuste arendamisele – selles valdkonnas oli edasiviivaks jõuks Flaami ühendus „Horizon Educatief”. Ka selles etapis ei puudunud oma väljakutsed, mis sügenesid peamiselt hariduse ülimalt tsentraliseeritud iseloomu tõttu Prantsusmaal, ning asjaolu, et Flandrias ei vastuta hariduse eest mitte provint, vaid piirkond. Siiski ei jäänud see aga suurte kordaminekuteta, näiteks noorte inimeste Euroopa pärandi päev Prantsusmaal, mis lülitati Euroopa pärandi päevade programmi. Viies noorte inimeste Euroopa pärandi päev toimus aastal 2007 ning 5 aasta jooksul alates programmi algusest on sellest kasu saanud 32 550 last. Kõnealune algatus on samuti olemas Ostendis, Flandrias, kus see esines tegelikult juba enne võrgustikku.

Tööhõive vaatepunktist on „integratsiooni õpikodade” roll Prantsusmaal väärt mainimist. Kõnealune kava tähendab, et noori inimesi võetakse tööle ja neile antakse tunnistused

kindluste taastamise kohta, valdkond, kus personalikulud on tavaliselt väga kõrged. Samuti tuleks käsitleda kolme piirkonna vahelise teadusliku koostöö kõrget taset – sellel on kasutusotstarbeid nii restaureerimistöödel kui populariseerimisel. Solange Leclercq rõhutab siiski, et kõige olulisem tegur, mida silmas pidada, on „koordineerimiseks vajaliku aja ja vahendite hulk.” Seda kinnitab tema Flaami ametikaaslane Sophie Muylaert, kes rõhutab kõnealuse partnerluse kvaliteeti: „Meil oli piiriüleisel tasandil tõhus meeskond. Kohtusime iga kahe kuu tagant ja meil ei olnud tõelisi keeleprobleeme või rahaliste vahendite jagamise küsimusi. Selles suhtes oleme alati väga hästi läbi saanud.”

Aastateks 2007–2013 on kõik teisiti: pikaajaline kindluslinnade võrgustiku projekt on kandnud vilja ning asjaspepuutuvad partnerid ei kavatse seda ametlikult uuendada. Selle asemel plaanivad nad eemalduda kindlustest ja laiendada teistesse valdkondadesse. Liikmeslinnu võib huvitada see, kuidas teised projektid on arenenud, kas need on lülitatud riikidevahelisse koostöösse (INTERREG III B) nagu „Septentrion: kindlustatud linnast säästvaks linnaks” ja „Piiride ületamine” või piirkondadevahelisse koostöösse (INTERREG III C).

MAC's ja MAM

Belgia Hainaut provintsis asuv Hornu ei ole kindluslinn, kuid see on koduks äärmiselt olulisele ehitisele, mis on rajatud vahemikus 1810–1830: Grand-Hornu, funktsionaalse urbanismi ainulaadne näide tööstusliku ajastu algusest. See neoklassitsistlikus stiilis ehitatud paik hõlmab õpikodasid, kontoreid ja elukohti nii tööliste kui juhatajatele. Oma mitmete võlvkaarte, ehisviilude ja poolkuu-akendega on vanad söekaevanduse hooned suurepäraseks keskkonnaks MAC'sile, Belgia Prantsuse kogukonna kaasaegse kunsti muuseumile, mis on seal tegutsenud aastast 2002. MAC'sis, mille eesmärgiks on kaasa aidata laastatud alampiirkonna kultuurilisele ja majanduslikule kaasajastamisele, on 50 töötajat ning seda külastab 75 000 inimest igal aastal.

Muuseum on asutamisest saadik keskendunud koostööle. „INTERREG, mis käivitati samal ajal, kui muuseum avati, on olnud meile õnnistuseks,” ütleb Julien Foucart, kes töötab MAC'sis INTERREGi projekti kallal. „INTERREG andis meile võimaluse sõlmida ametliku partnerluslepingu MAMiga, Suurema Lille'i modernse kunsti muuseumiga, mis asutati aastal 1983. Meil on palju ühist: samasugune piirkondlik kultuur, samasugune toimimisstruktuur ja sama tüüpi asukoht – me asume tähelepanuväärsetes asupaikades, mis on üksteisele suhteliselt lähedal. Tänu INTERREGile saime me kohe kasu Prantsuse külastajate sissevoolust ning, mis kõige olulisem, MAMi väärtuslikust kogemusest.”

Kaht muuseumi ühendaval „Borderline” projektil on kaks peamist eesmärki: tõsta ebasoodsas olukorras noorte inimeste teadlikkust modernsest ja kaasaegsest kunstist ning suurendada muuseumikülastajate liikuvust kahe piirkonna vahel. Nende koostööprojekt on sisaldanud ühiseid edenduskampaaniaid ja ligi kahekümmet haridusprojekti. Samuti on nad vahetanud kogusid ja loonud peamiste kultuuriliste sidusrühmade võrgustiku („REZI”) INTERREGi alal. Kõnealuse partnerluse kõrgpunkt saabus aga aastal 2005, mil MAM, mis pidi laiendustööde tõttu 2009. aastani ukseid sulgema, saatis oma kogud ja osa reservkogust MAC'si. „Vaid mõne aastaga oleme

üheskoos teinud märgatavaid edusamme,” ütleb Dominique Cominotto, MAC’i juhataja asetäitja. „Nüüd oleme me palju enam kui lihtsalt partnerlus, meie meeskondade vahel on tõeline integratsioon. Me oleme tööpoolest küpseks saanud.”

INTERREG IV raames ei ole projektidest puudu – kaks muuseumi on valmis töötama uute ja sealjuures päris suurte partneritega: nad moodustavad sidemeid Louvre’iga, mis rajab filiaali Lensi alates 2008. aastast, ning Dr Guislaini muuseumiga Gentis, mis on spetsialiseerunud *art brut’*le. Ühendusliini ideede hulgas oli ka projekt *Navettes de l’Art* (bussitransport Genti, Lille’i, Hornu, Lensi jne vahel), projekt *Musées jardins* (peredele suunatud suvised tegevused), nelja muuseumi ühis- kasutuse dokumendid ja isegi näitus – endises tollihoones.

Projekt „GoGIS”: piiriülese geograafilise infosüsteemi loomine.

Naabrid

„INTERREGi koostöö Prantsusmaa ja Belgia vahel töötab täpselt sama hästi kui vanasti tubaka salakaubavedu,” naljab Didier Tellier, teabejuht Vallooni piirkonna välissuhete peadirektoraadis, mis on korraldavaks asutuseks INTERREG III A Prantsusmaa-Vallonia-Flandria programmis (vt tekstikasti). „Loomulikult muudab kõige selle lihtsamaks meie kultuur ja geograafiline lähedus. Kuid on olemas veel üks eriti oluline tegur: projekti poolt mõjutatavate inimeste kaasamine. Selles suhtes peaksime me tõenäoliselt parandama oma suhtlemist. Programmiga INTERREG IV püüame me edasi arendada eelmiste etappide strateegiaid – Lissabon, Göteborg, teadus, säästev areng, kultuur ja nii edasi – ning tagada, et me suhtleksime kodanike ja projekti edendajatega järjepidevamalt.”

Viimane sõna läheb üsna õigustatult ühele nendest projekti edendajatest – Jean-Marc Popot, Charleville-Mézières’is asuva innovatsiooni ja tehnoloogiasuutliku piirkondlikus keskuse (CRITT) direktor, mis on spetsialiseerunud pinnatöötlemisele ja osaleb kahes INTERREGi projektis: „INTERREGi lisaväärtus on lihtsalt öeldes see, et see võimaldab meil töötada oma naabritega. Enne INTERREGi puudus meil piiriülene mentaliteet. Meil oli kombeks jahtida talente Prantsusmaalt, 800 km kauguselt Charleville’ist, kuigi oleksime võinud neid leida Belgiast, otse oma ukse eest.”

INTERREG IV Prantsusmaa-Valloonia-Flandria (2007-2013)

Kogueelarvega ligi 248,5 miljonit eurot, millest veidi üle 138 miljoni euro tuleb Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), on INTERREG IV programmil „France-Wallonie-Vlaanderen” neli prioriteeti:

- 1) majandusliku arengu edendamine piirkonnas sidusa ja integreeritud piiriülese lähenemise kaudu;
- 2) piiriülese piirkonna identiteedi arendamine ja edendamine kultuuriliste tegevuste ja turismi kaudu;
- 3) ühisele alale kuulumise tunde suurendamine, parandades piiriüleste teenuste valikut ja inimeste juurdepääsu teenustele;
- 4) piirkonna ühise juhtimise dünaamilisemaks muutmine arenguga, mis on säästev, koordineeritud ja elamistingimustega kooskõlas.

Samuti pakutakse tehnilist toetust juhiste ja projekti elluviimise osas.

Arvestades, et 61 604 km² maa-alal elab 10,5 miljonit inimest, esindab koostööprojektiga hõlmatav piirkond vastavalt 1,84% ja 2,6% Euroopa Liidu pindalast ja rahvastikust.

INTERREG IV France-Valloonia-Flandria programm kii- deti heaks 15. novembril 2007 ning seda juhib Vallooni piirkond (Belgia).

Kontakt:

<http://www.interreg-fwvl.org/>

INTERREG IIIB CADSES

CORELOG – koordineeritud piirkondlik logistika

Kogumaksumus: 1 486 600 eurot
Eli osalus: 957 450 eurot

„Kuut liikmesriiki hõlmav projekt CORELOG keskendub avalike poliitika arendamisele logistika ja kaubaveo valdkondades. Projekti eesmärgiks on edendada tootmisettevõtete ning logistika- ja veoettevõtjate konkurentsivõimet. CORELOG on välja töötanud 8 laboratooriumi logistika haldamise koostöökavade uurimiseks ja katsetamiseks ettevõtete vahel ning avaliku ja erasektori sidusrühmade vahel. Kõnealused laboratooriumid näitavad, milliseid sääste on nii ettevõtetel kui piirkondlikel avalikel asutustel võimalik saavutada uute logistikalahenduste edendamise ja kasutuselevõtmise kaudu. Nad on suunatud nii veo- ja logistikateenuste nõudlusele kui pakkumisele, kaasates otseselt tootmisettevõtteid ja logistikaettevõtjaid alusena tulevasele poliitikakujundamisele.

*Paolo Ferrecchi, peamine partner,
 Regione Emilia-Romagna
cosmo@regione.emilia-romagna.it
www.corelog.eu*

INTERREG IIIB LOODE-EUROOPA

REVIT: varasema tööstustegevuse käigus saastatud maade taasarendamise soodustamine

Kogumaksumus: 22 597 609 eurot
Eli osalus: 11 005 616 eurot

„Peaaegu igas Looe-Euroopa linnas leidub varasema tööstustegevuse käigus saastatud maid, mida võiks taasarendada, et parandada linnakeskkonna kvaliteeti. Samuti saab endiste tööstuspiirkondade taasarendamisega kaasa aidata uute tööõhivõimaluste loomisele ning kohaliku majanduse stimuleerimisele, samuti ka rohealade säilitamisele ja puutumatu maa tarbimise takistamisele. REVIT projektist võttis osa kuus partnerit neljast erinevast riigist. Nad uurisid endiste tööstuspiirkondade arendamisega seotud ühiseid probleeme, mida tuli tõhusamalt käsitleda. Meeskonnad vaatlesid eelkõige järgmisi aspekte: endiste tööstusmaade regenereerimise vahendid ja meetodid, mis stimuleerivad kogukonna osalust; uued rahastamisvõimalused; avalikud ja erapartnerlusmudelid ja turustamiskontseptsioonid endise tööstusmaa taasarendamisel; tööstuspärandi multifunktsionaalne arendamine, säilitamine ja intelligentne taaskasutamine; ning keskkonnakahjustuste lõpetamine ja loodusvarade kaitse.”

*Thomas Zügel, peamine partner, Stadt Stuttgart,
 Amt für Stadtplanung und Stadterneuerung
thomas.zuegel@stuttgart.de*

INTERREG IIIC IDA

RegEnergy: kasvava energianõudluse rahuldamine

Kogumaksumus: 1 466 234 eurot
Eli osalus: 989 443 eurot

„RegEnergy lõi üleeuroopalise võrgustiku, mis koosneb 18 partnerist kümnest ELi riigist ja Venemaalt. Need partnerid on ühendanud oma jõupingutused teadmiste ja teabe jagamiseks energiaspektori reformimise ja juhtimise kohta. Võrgustiku liikmete hulka kuuluvad siseriiklikud, piirkondlikud ja kohalikud sidusrühmad. Projekti eesmärgiks on edendada keskkonnasõbralikku ja taskukohast energiatootmist Euroopas, parandada ja struktureerida ümber energiaspektorit ning edendada energiatõhusust. See annab teavet finantsinstrumentide ja kohalike poliitika kohta, mis toetavad energia ratsionaalset kasutamist, ning aitab Euroopa piirkondadel ja kogukondadel vastata kasvava energianõudluse väljakutsetele, jagades teadmisi innovatiivse hea tava näidete kohta taastuvate energiaallikate osas.”

*Julia Jesson, projekti koordinaator
julia.jesson@gtz.de
www.reg-energy.de*

INTERREG IIIC LÕUNA JA LÄÄS

CoPraNet: rannikute integreeritud majandamine

Kogumaksumus: 1 855 740 eurot
Eli osalus: 1 151 205 eurot

„Programmi CoPraNet eesmärgiks oli luua rannikuäärsete tegutsejate võrgustik ja ületada lõhe planeerijate, juhtide ja teadusringkonna vahel terves Euroopas. Selle saavutamiseks tuli toetada piirkondadevahelist parimate tavade vahetamist rannikuäärsete juhtimisküsimuste kohta ning parandada rannikute integreeritud majandamise (ICZM) rakendamist Euroopas. Projekti 21 Euroopa partnerit koostasid kergestikasutatava ja mitmekeelse rannamajandamisjuhi ning veebipõhise ICZM andmebaasi, mis koosneb enam kui 158 uurimisjuhtumist ja 167 projektist. Samuti loodi ja levitati märkimisväärne hulk teabetooteid mitmes keeles. Projekti teine oluline tulem oli *QualityCoast*, programm rannikuturismi sihtkohtade jaoks, mille eesmärk on teavitada turiste ja külastajaid ning kaasata kohalike asutusi säästva turismi arendamisel nende piirkondades. Programmi *QualityCoast* katsetati Portugalis koostöös kohalike asutustega.”

*Margarida Nunes, Portugali keskkonna, ruumilise planeerimise ja piirkondliku arengu ministeeriumi piirkondlik komisjon (CCDR/MAOTDR)
margarida.nunes@ccdr.pt*

Inforegio koduleht: põhisektsioonid on nüüd saadaval 22 keeles

„Poliitika” ja „Vahendid” on kaks esimest sektsiooni Inforegio kodulehest, mis on saadaval 22 keeles. Nüüdsest saavad kodulehe külastajad täpset informatsiooni Euroopa regionaalpoliitika ajaloost, põhisuundadest ning võtmevahenditest aastatel 2007–2013.

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

Kontaktid

Euroopa Komisjon, regionaalpoliitika peadirektoraat
Üksus 01 – Teave ja kommunikatsioon
Ana-Paula Laissy
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Brüssel
Faks (32-2) 29-66003
E-post: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm

ISSN 1725-8200

© Euroopa ühendused 2007
Materjali on lubatud reprodutseerida tingimusel, et mainitakse algallikat.

Trükitud Belgias

EUROOPA ÜHENDUSTE AMETLIKE VÄLJAANNETE TALITUS
L-2985 Luxembourg

Väljaannete talitus
Publications.europa.eu